

Till
Socialtjänstnämnden

Ansökan om medel ur kompetensfonden Kunskaps och kompetensfördjupning i tvärkulturellt socialt arbete

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden godkänner föreliggande förslag till utvecklingsprojekt inom området *tvärkulturellt socialt arbete*.
2. Socialtjänstnämnden hemställer om medel ur kompetensfonden för ovannämnda projekt med sammanlagt 705 000 kr.

Dag Helin

Sammanfattning

FoU-enhetens tvååriga projekt *Kunskaps och kompetensfördjupning i tvärkulturellt socialt arbete*, är nu slutfört. Projektet som genomförts i samarbete med fem stadsdelsförvaltningar och stadens integrationsförvaltning kommer att under hösten 2004 presenteras i en FoU-rapport som ska användas i utbildning, fortbildning och i det vardagliga sociala arbetet.

Projektet har varit framgångsrikt såtillvida att det har påverkat deltagande socialarbetares förhållningssätt och metoder på ett uppskattat och positivt sätt. Det är angeläget att de erfarenheter som gjorts och den kunskap som tagits fram tas tillvara, fördjupas och sprids. Vi ansöker därför om medel för implementering och kunskapsfördjupning

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom FoU-enheten.

Bakgrund

Stockholms stad har för perioden 2003 – 2006 avsatt 2 miljarder kronor i en särskild kompetensfond. Syftet är att göra staden till en attraktiv arbetsplats som kan rekrytera och behålla personal med god och relevant kompetens. För att uppnå detta behöver arbetsorganisation, ledarskap och kompetensutveckling stärkas.

Kommunfullmäktiges uppdrag till kompetensfondens kansli är att fonden ska stärka, höja och utveckla kompetensen hos anställda och bidra till att stadens verksamhet utvecklas och förbättras.

Kunskaps- och kompetenshöjning i tvärkulturellt socialt arbete

Stockholm har under senare år utvecklats till en mångkulturell stad. Omkring 20 procent av stadens invånare har utländsk bakgrund (USK). De flesta kommer någon gång i livet i kontakt med stadens verksamheter. Socialtjänstens individ- och familjeomsorg möter flyktingar och invandrare som av olika skäl befinner sig i utsatta situationer. Rapporter om flyktingars och invandrades kontakter med socialtjänsten visar på svårigheter att möta, förstå och hantera problem som uppstår inom familjer och mellan familjer/individer och samhälle. Det är därför viktigt att initiera, ta tillvara och utveckla kunskap och metoder inom detta område.

Det tvååriga projekt som genomförts på FoU-enheten 2002-2004 har finansierats av Socialstyrelsen. Bakgrunden var ett påtalat behov, både från socialtjänsten och från Socialstyrelsen, av att stärka kunskapsbasen för tvärkulturellt socialt arbete. Det huvudsakliga syftet var att kartlägga socialarbetares behov av kunskap, erbjuda utbildning och kunskapsfördjupning och dokumentera socialarbetares erfarenheter i arbete med flyktingar och invandrare så att de blir praktiskt användbara i det vardagliga arbetet. Projektet har genomförts enligt planeringen. Projektledare har varit Eva Britt Lönnback och vetenskaplig ledare docent Nader Ahmadi. Projektarbetet inleddes med en kartläggning av personalens behov och resurser. Parallellt erbjöds kunskapsfördjupning genom utbildningsdagar, seminarier och forskningscirklar. Socialarbetare från fem stadsdelsförvaltningar, alla med långvarig erfarenhet av tvärkulturellt arbete, har därutöver getts utrymme för att dokumentera sin kunskap och sina erfarenheter. Projektarbetet har således innefattat två områden: ökad kunskap om förutsättningar och svårigheter i mångkulturellt socialt arbete inom socialtjänsten och beskrivning av arbetsmetoder som förhoppningsvis kan fungera som goda exempel. Erfarenheterna kommer att samlas i en FoU-rapport, att användas både i utbildning och i det vardagliga arbetet.

Projekt för implementering

Den relativt långa och intensiva kontakten mellan personalgrupper och projektmedarbetare i ovanstående projekt har gett en fördjupad bild av faktorer, möjligheter och svårigheter i det mångkulturella sociala arbetet, såväl hos den enskilde socialarbetaren som i förvaltningarna. För att undvika att de erfarenheter som nu tagits fram och dokumenterats stannar hos de socialarbetare som deltagit i projektet behöver kunskaperna integreras och implementeras på arbetsplatserna. Tidigare erfarenheter har bl a visat att det mångkulturella arbete som utförs av enskilda socialarbetare inte alltid är förankrat i den organisation där socialarbetarna verkar. Det är naturligtvis av stort värde att man på olika nivåer inom socialtjänsten har kännedom om vilken kunskap som bedömningar och val av insatser grundas på i arbetet med klienter med flykting- och invandrarbakgrund. Det är också viktigt att diskutera hur organisatoriska förutsättningar påverkar arbetet och försöka finna optimala organisatoriska lösningar.

I det nu planerade projektet vill vi inrikta oss på hela personalgrupper. Kollegor och arbetsledare ska tillsammans ges möjligheter att reflektera kring erfarenheter, förhållningssätt, fördomar och

attityder och hur dessa påverkar mötet mellan socialtjänstens individ och familjeomsorg och flyktingar/invandrare. De fem verksamheter som hittills deltagit inbjuds inledningsvis att delta i projektet. Arbetet sker genom utvecklingscirklar. Beroende på arbetsplatsernas möjligheter och intresse ges möjlighet att genomföra cirklar tillsammans med klienter. Grupparbetet varvas med kvalificerad mångkulturell handledning. Erbjudande om utbildningsdagar i teman som växer fram ur träffarna på respektive arbetsplats kommer också att ges. Utvecklingsarbetet ska relateras till aktuell forskning och klienters och socialarbetares erfarenheter. Uppföljning ska göras sex månader efter att projektet avslutats. Uppföljningen planeras ske genom vinjettmetoden, dvs en undersökning av attityder, arbetssätt och val av insatser före och efter projektet.

Projektet förväntas ge socialarbetare och andra personalgrupper som kommer i kontakt med flyktingar och invandrare en bättre kunskapsbas för sitt arbete. Det förväntas också bidra till ökad kunskap om förutsättningar och svårigheter i mångkulturellt socialt arbete inom socialtjänsten. Därutöver förväntas det att beskriva metoder för att synliggöra etnocentrism och utveckla förhållningssätt för ett bättre och mer ändamålsenligt arbete. Förhoppningen är att erfarenheterna på sikt ska kunna spridas till alla som bedriver socialt arbete med flyktingar och invandrare.

Tidplan och budget

Projektet förebereds under hösten 2004 och påbörjas i januari 2005. Utvecklingscirklar, seminarier, konferenser etc pågår under vår- och höstterminen 2005. Uppföljning görs under våren 2006 och projektet beräknas kunna vara avslutat i augusti 2006.

Projektledare motsvarande ½-tid	12 månader	230 000 kr
Projektmedarbetare 10 tim/vecka	12 månader	115 000 kr
Dokumentatör/utvärderare ½-tid	6 månader	115 000 kr
Vetenskaplig handledning	3 månader	120 000 kr
Rum och adm.omkostnader	20 månader	<u>125 000 kr</u>
Summa		705 000 kr

Hemställan om, bidrag ur kompetensfonden

Förvaltningen hemställer om ekonomiskt stöd för implementering av metoder och kunskap i tvärkulturellt socialt arbete samt sammanställning och analys av de erfarenheter som görs under implementeringen och som ska utgöra underlag för ytterligare kunskapsspridning.

Hemställt belopp uppgår till sammanlagt 705 tkr.

Projektet är förankrat genom underhandskontakter med Kompetensfondens kansli.